

EEN PUPPY IN HUIS

DE EERSTE MAANDEN!

MARTIN &
SACHA GAUS

KOSM • S

www.kosmosuitgevers.nl

 [kosmos.uitlegers](https://www.facebook.com/kosmosuitgevers)

 [@kosmosuitgevers](https://www.instagram.com/kosmosuitgevers)

Achtste druk, herziene uitgave 2019

© 2006/2019 Kosmos Uitgevers, Utrecht/Antwerpen

Omslagontwerp: Garage BNO

Omslagfoto © Eric Isselée

Foto's binnenwerk ©: Helly en Martin Gaus

Vormgeving binnenwerk: Garage BNIO

Redactie: Madeleine Gimpel

Kosmos Uitgevers vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

ISBN 978 90 215 7270 3

ISBN e-book 978 90 215 7271 0

NUR 431

Alle rechten voorbehouden / All rights reserved

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, online-publicatie of op welke andere wijze en/of door welk ander medium ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de makers, noch de uitgever kunnen echter aansprakelijk gesteld worden voor eventuele schade als gevolg van eventuele onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave.

Inhoud

Voorwoord	6
HOOFDSTUK 1 De eerste week thuis	8
HOOFDSTUK 2 Een beetje meer aandacht graag!	20
HOOFDSTUK 3 Alles over leren in het leven van alledag	32
HOOFDSTUK 4 Leren omgaan met de grote wereld	46
HOOFDSTUK 5 Bouwen aan een relatie	64
HOOFDSTUK 6 Nu is de basis voor later	76
Nawoord	94

Je kunt een bijbehorende film zien op You Tube,
onder de naam: *Een puppy in huis*

1

De eerste week thuis

- De reis naar je huis
- Tussenstop(s)
- Wat heb je nodig?
- Welkom thuis!
- De eerste nachten
- Zindelijk maken
- Wanneer moet hij uit?
- Benchtraining
- Een beetje aandacht graag!
- Zo voorkomt je stukmaken
- Lekkers voorzichtig aannemen

De dag dat een puppy bij zijn moeder en broers en zusjes weggaat, is een dag vol onbekende ervaringen en dat betekent heel veel stress voor zo'n hondje. Een onbekende geur aan wildvreemde handen die je optillen, nieuwe stemmen die onbekende woordjes tegen je prevelen, een autorit, een vreemde omgeving vol voorwerpen die je niets zeggen en waar je misschien wel bang voor bent, schelle opgewonden kinderstemmetjes ... dat valt allemaal niet mee voor een hondje dat zich veilig en beschermd wist en deze vertrouwde wereld heeft moeten verlaten. Stort je daarom niet vol liefde op dat hondje, overvoer hem niet met nieuwe indrukken. Haal je pup liever op zonder kinderen, want hun opwinding en gretige handjes zijn een puppy in stress net te veel.

Gun je pup de tijd om even te betijen.

DE REIS NAAR JE HUIS

Haal de pup met z'n tweeën op, want er is een bestuurder nodig en iemand die de pup kan vasthouden. Neem je puppy in de auto op schoot en zorg voor een handdoek en plastic zak voor het geval je hondje misselijk wordt. Veel pups hebben last van misselijkheid tijdens het autorijden, iets waar de meeste honden als vanzelf overheen groeien.

TUSSENSTOP(S)

Als je ver moet rijden, is het handig om tussenstops te maken. De pup is ongerust waardoor zijn stofwisseling versneld is en hij vrij snel opnieuw moet plassen of poepen. Houd de pup aangeliënd om te voorkomen dat hij onverwacht van iets schrikt en probeert te vluchten.

WAGENZIEK

Veel pups worden misselijk in de auto. Dat heeft te maken met hun evenwichtsorgaan en het niet kunnen zien van een horizon. Maak er geen punt van maar zorg dat je voorbereid op pad gaat door een handdoek of plastic zak mee te nemen. Je merkt dat je pup misselijk wordt doordat hij veel gaat slikken en 'speekselen'. Til de pup dan niet plotseling en gehaast op naar een geschiktere plek om over te geven, want daarmee maak je hem aan het schrikken. Daardoor wordt het ritje er echt niet leuker op! Ruim de rommel zonder veel plichtplegingen op en praat rustig tegen je pup om hem gerust te stellen. Maak er geen punt van. Troost je pup niet als hij misselijk wordt (wat je merkt aan veel slikken en speekselen) of gespuugd heeft, maar ruim de rommel zonder veel plichtplegingen rustig op. Soms is het mogelijk overgeven te voorkomen door kleine afstanden te rijden en uit te stappen voordat de pup echt zal spugen. Frisse lucht helpt dan de misselijkheid even te overwinnen. Doe steeds luchtig en reageer niet met extra aandacht of troostend geknuffel als je opnieuw wegrijdt, want daardoor zal de misselijkheid eerder toe- dan afnemen. Praat op luchtige toon tegen je hondje en vooral: kijk vrolijk, zeker als de pup naar je kijkt!

WAT HEB JE NODIG?

- **Een ligkussen of mand met een zacht, goed wasbaar kussen of een doek van zacht wasbaar materiaal, zoals fleece.**
(Een mand is niet noodzakelijk als je de bench als vaste ligplaats wilt gaan gebruiken) Natuurlijk heb je je voorbereid op de komst van je puppy. Je hebt een zacht ligkussen of een mand met een zacht kussen voor hem gekocht en deze mand staat alvast op het plekje dat je de pup toebedacht heeft. Honden willen zich geen zorgen hoeven maken over wat er achter hun rug gebeurt en hebben daarom behoefte aan een beschutte ligplaats. Een mand zal dus in een hoekje of in elk geval tegen een muur staan, liefst op een plaats waar de pup kan zien wat er rondom hem gebeurt. Daardoor kan hij rustig in slaap sukkelen en als iets zijn aandacht trekt met een half opgetrokken oog kijken wat er aan de hand is, en als het niets spannends is gerustgesteld verder dommelen.
- **Een bench**
Wat absoluut niet mag ontbreken is een bench. Een bench is een kamerkennel(tje) van stevig traliewerk of polyester. Mijn voorkeur heeft de bench met tralies omdat de pup

SAMENVATTEND

- Wees voorbereid op wagenziekte. Praat niet op voorhand geruststellend tegen je pup maar doe normaal, want je geruststellende toon kan in verband worden gebracht met zijn eerdere overgeven, toen je hem daarmee troostte. Dat kan bij herhaling ervan in de toekomst gaan zorgen voor een geconditioneerde lichamelijke reactie die misselijkheid oproept – zelfs als je nog niet eens aan het rijden bent!
- Gun je pup de tijd om alle nieuwe indrukken te verwerken. Laat hem met rust.
- Pups moeten elk uur uit, en na het spelen, slapen en stoeien.
- Onrustig dribbelen en snuffelen maakt duidelijk dat de pup nodig ‘moet’. Ook ’s nachts moet de pup een keertje uit. De wekker zetten is handig om zo ongestoord mogelijk te slapen.
- Maak de pup niet aan het schrikken als hij binnen een ongelukje heeft. Door de schrik aan je aanwezigheid te koppelen kan hij bang worden om buiten iets te doen als je in de buurt bent.
- Ga niet onmiddellijk naar binnen als de pup iets gedaan heeft, maar maak een kort wandelingetje om te voorkomen dat de pup beseft dat een plasje doen het einde van de pret betekent, waardoor hij zijn ontlasting gaat ophouden.
- Loop niet steeds een stukje verder als de door je uitgekozen uitlaatplek niet naar de zin van de pup lijkt te zijn. Pups leren dan hun behoefte uit te stellen om je te dwingen steeds wat verder te lopen. Dus: eerst wat doen en dan als beloning een heel kort wandelingetje (want hij is nog veel te jong voor een echte wandeling).
- Een bench geeft de pup een veilig gevoel en voorkomt ongelukjes. Een bench is er voor jouw rust en die van de pup.
- Gulden regel: kijk niet naar je pup als hij zachtjes jankt, piept of aan het hekwerk van de bench krabt, zeg niets en laat hem er op zo’n moment al helemaal niet uit. Lig je pup ontspannen te spelen en kijkt hij je aan, dan beloon je dat aankijken door vrolijk terug te kijken en hem wat lekkers door het hekwerk heen te geven.
- Maak hondenspeeltjes begerenswaardig door er zelf superenthousiast plezier mee te hebben. Na een dag of twee van deze uitbundige pret in je eentje is vrijwel elke puppy ervan overtuigd dat je speeltjes zeer de moeite waard zijn. Door de speeltjes per dag af te wisselen, blijven ze spannend en voorkom je het stukmaken van je waardevolle spullen.
- Wen de pup aan dagelijkse geluiden, eventueel met een cd met geluiden. ‘Stil, de pup slaapt’ zorgt voor een overattente pup die reageert op elk geluid.
- Lekkernemen moet aan spelregels voldoen: de pup krijgt niets als hij de lekkernij niet heel voorzichtig en zonder je vingers te raken aanneemt.

WAT ALS DE LIJN TOCH STRAK KOMT TE STAAN?

Het kan natuurlijk gebeuren dat de lijn toch strak komt te staan omdat de pup iets ziet waar hij naar toe of achter aan wil: een andere hond, een mens, een dwarrelend blaadje, het kan van alles zijn. Blijf dan toch vastberaden. Hij mag naar dat blaadje, maar pas als hij niet meer trekt door uit zichzelf naast je te komen staan en je aan te kijken. Je kunt zelfs met opzet iets spannends of lekkers neerleggen om je pup te leren dat hij daar alleen maar kan komen door niet te trekken. Te moeilijk voor zo'n puppy? Helemaal niet, als de voorspelbaarheid en beheersbaarheid van de wereld maar consequent hetzelfde blijven. Als de onderlinge verbanden die hij net heeft begrepen en heeft leren hanteren

ineens niet meer kloppen, dan wordt het pas moeilijk!

De dunne lijn ligt in je rechterhand, losjes over een paar vingers. Zo voorkom je dat je zelf de lijn strak gaat trekken en blijft je houding ontspannen.

EEN LIJN IS OM VEILIGHEID TE WAARBORGEN

Met al dat verkeer om ons heen, kan een pup niet zonder gevaar los van de lijn lopen. Een lijn is dan ook vooral bedoeld voor de veiligheid van de hond én zijn omgeving. Het blijkt echter heel verleidelijk de lijn ook te gebruiken om het gedrag van de hond te sturen. Mensen houden de lijn bijvoorbeeld strak naar boven om de hond te laten zitten of als de hond naar andere honden of zaken kijkt die hij spannend vindt. Straktrekken van een lijn zorgt er echter voor dat een hond juist bezig blijft met zijn omgeving, terwijl een slappe lijn zorgt dat de hond attent op zijn begeleider is. Probeer dus altijd dit 'sturen' met de lijn te voorkomen door de lijn steeds weer slap te maken!

RUSTIG UIT DE BENCH KOMEN

Ook de bench is een handig hulpmiddel om een pup zelfbeheersing bij te brengen. Pups zijn altijd blij als ze de bench uit mogen, ook als ze eraan gewend zijn, omdat ze je dan weer zien. Je pup zal als hij je ziet aankomen om het deurtje open te doen, dan ook vaak reageren met opgewonden gepiep, opspringen en meer opgetogen gedoe. Als je op zo'n moment het deurtje opent, leer je hem dat dit werkt. Als je het deurtje sneller opendoet om van dat overdreven gepiep en gesprong af te zijn, leer je pup uiteindelijk te gillen als een mager speenvarken en te springen als een bezetene. Dat wil je vast niet. Dus je gaat dat anders aanpakken: je maakt het deurtje pas open als je pup rustig zit of ligt. Later voeg je daar een nieuwe voorwaarde aan toe: de norm om het deurtje te openen is dan snuit dicht en netjes zitten – en daar houd je je aan, heel vastberaden.

Het voordeel van een bench is dat je de pup niet hoeft aan te raken als hij gauw opstaat

om snel naar buiten te stormen, want je sluit gewoon het deurtje weer. Je hoeft niets te zeggen en hem niet tegen te houden met je handen. Dat is een belangrijk voordeel, want als je de pup met je handen tegenhoudt, is er toch interactie en pups vinden dat heel plezierig. Ze leren daardoor minder gemakkelijk dat rustig zitten handiger zou zijn, omdat zitten ze sneller brengt bij waar ze willen komen: bij jou! Je moet pups daarom leren dat kermen en krabben en springen zorgen dat het deurtje dichtgaat (voorspelbaarheid) en dat stil zijn en rustig zitten of liggen ervoor zorgen dat het deurtje opengaat (beheersbaarheid).

VIER POOTJES OP DE GROND

Pups willen graag aangehaald worden, lichamenlijk contact vinden ze heerlijk. Ze begroeten hun baasje door kleine likjes naar zijn gezicht te geven, wat een onderdanig gebaar is om aan te geven dat ze de superieure rol van de andere partij accepteren. Zo begroeten pups ook hun superieure soortgenoten, die deze dienstbaarheid hautain met afgewend hoofd over zich heen laten komen.

Alleen omdat wij nu eenmaal op twee benen lopen, kunnen pups nooit bij ons gezicht komen en zullen ze tegen ons opspringen om in elk geval zo hoog mogelijk te komen. Zouden we nooit ingaan op dat opspringen maar ons omdraaien en weglopen, dan zou het springen al snel afgelopen zijn – maar meestal doen we dat niet. We praten vriendelijk tegen het hondje en duwen hem ondertussen zachtjes terug. Of we begroeten hem. Of we duwen hem boos van ons af. In al die gevallen hebben we de pup aangeraakt en dat was nu precies wat zijn bedoeling was.

Dus wat ga je doen? Je zorgt dat je reageert voordat de pup tegen je opspringt door je diep te bukken of door op een knie te gaan zitten en je begroet hem als hij met alle vier de pootjes op de grond staat. Dat is je criterium voor lichamenlijk contact: vier pootjes op de grond. Als je daar vanaf het begin niet van afwijkt, leer je pup zich beheersen om te krijgen wat hij wil. Later als hij groot is, blijft dat je criterium. Je pup leert begrijpen dat

Deze oefening is ook heel geschikt om je pup zelfbeheersing te leren. Leer je pup te blijven zitten voor een open deur, net zolang tot je zegt dat hij mee mag lopen. Hij mag dan niet alsnog vóór je de deur uit rennen, maar moet rustig naast je of vlak achter je de deur uitlopen, in jouw tempo.

LAAT HEM ZELF UITVINDEN WAT WERKT!

Het is zo verleidelijk een pup te helpen als hij iets niet begrepen lijkt te hebben. Een voorbeeld: je hebt je pup een paar keer tot zitten gebracht door een handgebaar voor *Zit* te gebruiken en uiteraard heb je hem beloond als hij ging zitten – maar nu gaat hij bij een volgend handgebaar *niet* zitten. Het kan heel goed zijn dat je te lang bent doorgedaan. Pups kunnen zich maar kort concentreren en moeten ‘leren’ afwisselen met ontspanning om bij de les te kunnen blijven. Als je je dat realiseert, is het beter niet verder te oefenen en met een licht schouderophalen de zaak af te doen. Volgende keer beter.

Het kan echter ook zijn dat je denkt dat de pup de oefening niet meer begrijpt. Je gaat hem dan helpen door de oefening gemakkelijker te maken en hem extra te belonen. Dat is niet handig. Het presteren van de hond, zijn leerinspanning, zal dan afnemen. Dus leert hij minder in plaats van bij.

Veel beter kun je nog even wachten tot je pup weer bij de les is en na enig nadenken als-nog gaat zitten. Dat moment is een geweldige beloning waard. Je bent samen blij, samen trots. Je pup heeft nagedacht en uitgevonden wat echt werkt. Op die manier vergeet hij het geleerde vrijwel niet meer.

MAG JE PUPPY DAN NOOIT MET ANDERE HONDEN SPELEN?

Als je je pup toch nu al wilt laten spelen met andere honden, kies dan een speciale hond uit en laat je pup daarmee spelen in je tuin of huis. Zoek een hond uit die bij hem past, liefst een volwassen hond die sociaal vaardig is. Een sociaal vaardige hond speelt gedoseerd met een pup, maar stelt wel grenzen. Te hard of te wild spelen wordt niet getoereerd. Een starende blik, een strakke houding en uiteindelijk een grauw leert de pup wat sociaal aanvaard gedrag is.

SPELEN MET EEN VERTROUWDE VRIEND(IN)

Uiteraard mag een pup die opgroeit in een gezin met meerdere honden daar gerust mee uitgelaten worden en mag je pup gerust ook samen met de hond van je vrienden op de dagelijkse wandeling mee, als je dat gezellig vindt. Je moet dan wel zeker weten dat die hond(en) weten wat de omgangsregels zijn: geen contact maken met andere honden of passanten en onmiddellijk komen als je geroepen wordt. Beheersen die honden deze regels niet, laat je pup dan niet tegelijk met die hond(en) uit, om te voorkomen dat hij ongewenst gedrag overneemt. Ongewenste gewoonten ombuigen naar andere, gewenste gewoonten vraagt echt heel veel tijd en heel veel inspanning, en bovenal geduld. Bespaar jezelf die moeite door duidelijke keuzes te maken en je steeds te realiseren waarom je doet wat je doet.

SPELEN OP DE PUPPYKLAS?

Op veel puppyscholen wordt het spelen van de pups aangemoedigd, soms voordat de les begint, zodat de meeste energie er wat vanaf is en de pups zich beter kunnen concentreren, soms juist aan het einde van de les, ter ontspanning en als beloning voor de geleverde prestatie. Je zult al begrepen hebben dat wij daar absoluut geen voorstander van zijn. Er zijn te veel verschillende soorten pups om gelijkwaardige spelletjes te garanderen. Bovendien hebben de pups nog geen relatie opgebouwd met hun eigenaar en leren ze door dat spel dat hun eigenaar er niet toe doet, maar andere honden wel. En dan nog winnen bepaalde pups altijd bij het ongelijkwaardige spel en doen zij daardoor zo veel winnaarservaringen op dat ze overmoedig worden – en de vechtersbaas van de toekomst is geboren. Andere pups delven juist altijd het onderspit en worden bang – hun sociale vaardigheden nemen af, ze worden krampachtig in de omgang met andere honden en lokken daardoor agressie uit. Als er al gespeeld wordt op een puppyschool zou dat met volwassen honden moeten zijn die speciaal zijn uitgezocht, om goed aan te sluiten bij het zich ontwikkelende karakter van de individuele pup. Kortom, spelen op de puppyklas creëert eerder problemen dan dat het de pups sociale vaardigheden bijbrengt.

SOCIALISEREN OF OVERSOCIALISEREN?

Een pup sociaal vaardig maken houdt in, dat hij in contact gebracht wordt met allerlei verschillende mensen. Er zijn rassen die van nature vrijwel geen terughoudendheid naar onbekenden hebben, de geboren allemansvrienden, zoals labradors, golden retrievers en boxers. Dergelijke honden kunnen door het socialisatieproces wel eens wat té open en onstuimig worden. Leren dergelijke honden niet van jongs af aan zich wat te beheersen, dan worden dat de honden die mensen onbesuisd platwalsen. Ze springen zonder enige rem tegen mensen op, dansen om hen heen en lebben in het gezicht. Dat lijkt mischien grappig, maar de meeste mensen waarderen dat gedrag toch niet echt. Eigenlijk zijn dergelijke honden ‘overgesocialiseerd’: ze hebben geen enkele rem. Het is handiger dergelijke honden ietsje minder te socialiseren. Door ze zelfbeheersing en discipline bij te brengen, kun je dit soort overdreven afhankelijkheidsbetuigingen voorkomen. Terughoudende, gereserveerde honden kunnen echter niet genoeg kennismaken met mensen van verschillende pluimage. Rassen die bekendstaan als schuw of terughoudend hebben dat nodig om zich later relaxed te gedragen als ze met onbekende mensen te maken krijgen. De Saarloos wolfhond, Akita Inu en chow chow zijn voorbeelden van rashonden die zonder socialisatie niet gemakkelijk zijn in een maatschappij die openheid van honden aanmoedigt en terughoudendheid afwijst. Veel mensen zijn geneigd ander-mans honden zomaar te aaien. Honden met een terughoudend karakter én zelfbeheersing ondergaan zo’n aanraking meestal gelaten en weten zich te gedragen, maar dezelfde honden zonder zelfbeheersing kunnen explosief reageren en bijten. Honden die met een terughoudende en wantrouwende aard naar onbekende mensen gefokt zijn, vaak waak- en verdedigingshonden, zoals Duitse herders, moeten zelfs al vanaf twee weken gesocialiseerd worden op mensen en kinderen!

LET OP: Zelfbeheersing, discipline en een aangepaste socialisatie, specifiek gericht op de behoefte en het karakter van je hond, zorgen dat welke hond dan ook past in onze drukke maatschappij.

5

Bouwen aan je relatie

- Een relatie is iets anders dan luisteren
- Stel eisen, verkoop je huid duur
- Staat lekkers als beloning een relatie in de weg?
- Een autistische hond
- Alleen maar luisteren of samenwerken?
- Een beloning kan een innerlijke 'drive' ruïneren
- Spijt over belonen
- Wanneer een wauw-gevoel en wanneer iets lekkers?

EEN RELATIE IS IETS ANDERS DAN LUISTEREN

Als je puppy op je let, bent je belangrijk voor hem. Maar dat gaat niet vanzelf: je moet het waard zijn om op te letten. Hoe zorg je nu dat je belangrijk voor je hond wordt? Dat doe je door jezelf waardevol te maken en niet te pas en te onpas beschikbaar te zijn. Als je steeds op je hond let en naar hem kijkt, betekent dat voor hem dat je het heft uit handen geeft en hem laat beslissen. Als je hond van je weg kuiert en je kijkt steeds achterom of hij je wel achterna komt, bereikt je maar één ding: hij komt niet. Dat is ook niet nodig, want je let geweldig op hem – dus wat zal hij zich druk maken?

Een echte relatie is heel wat anders dan luisteren naar commando's als een soort kunstje. Er zijn honden die alles doen om met een balletje beloond te worden; zij dansen de sterren van de hemel (*doggydancing* is een serieuze en prachtige hondensport) maar hebben

Een snuffje Roos;
ik vind haar zo lekker ruiken.

6

Nu is de basis voor later

- Lichaamstaal en verbale ondersteuning
- Kijk kritisch naar jezelf
- Oefen op verschillende plaatsen
- Vergeten hoort bij leren!
- Zelfbeheersing door de oefening *Zit*
- Gebruik geen barse toon
- *Af* brengt rust
- 'Blijf jij even in de kamer'
- *Los*
- Trekspelletjes spelen
- *Los* en *Vast* voor een pup die niets met speeltjes heeft
- Apporteren
- Zoekspelletjes
- Apporteren smeert de relatie
- Puppy, *Hier*
- *Hier* begint in huis
- *Hier* buiten
- Gebruik vooral ook lichaamstaal

Dit hoofdstuk gaat voornamelijk over oefeningen die prettig zijn om je pup nu al te leren, omdat zowel je puppy als je daar gemak van hebben. Door de oefeningen die je hier beschreven vindt, zal je puppy meer controle hebben over zijn eigen gedrag en leg je een basis voor een zonnige toekomst van saamhorigheid. De oefeningen zijn leuk om te doen en zonder enige dwang aan te leren.

AANLEREN IN PLAATS VAN AFLEREN

Leg de nadruk op aan- in plaats van op afleren. Dat is niet alleen plezieriger, maar ook bevredigender, zeker op de lange duur, want:

- Negeren van ongewenst gedrag gaat gemakkelijker als je gewenst gedrag mag belonen.
- Belonen geeft op de langere termijn een beter resultaat dan straf.
- Belonen schept een open sfeer van medewerking en onderhoudt de relatie, terwijl straf de relatie onder druk zet en weerstand en uitdaging uitlokt.
- Belonen stimuleert de onderzoekingsdrift en het zelfvertrouwen van de hond.

LICHAAMSTAAL EN VERBALE ONDERSTEUNING

Honden praten niet met elkaar en toch weten ze precies van elkaar wat bedoeld wordt en in welke stemming de ander verkeert. Dat komt doordat honden sterren zijn in het lezen van lichaamstaal. Een iets anders gedraaid oor, de staart net wat hoger, even wat verstijven, de ogen schuin weggetrokken, een opgeheven poot ... niets ontgaat ze. Uit al die houdingen filteren ze heel zuiver en zonder misverstand wat er in de ander omgaat, en ze antwoorden met hun eigen aan de situatie aangepaste lichaamstaal.

Mensen praten: wij zeggen wat we denken en voelen en bedoelen, en we luisteren naar wat anderen ons te zeggen hebben – en toch is zo'n 90 procent van onze communicatie

Zo bouw je samen aan een fantastische relatie

Als nieuwbakken baasje weet je misschien wel dat alles wat een hondje zo vroeg mogelijk leert, bepalend is voor de rest van zijn leven – maar hoe zorg je ervoor dat hij opgroeit tot een leuke, betrouwbare hond?

Martin en Sacha Gaus laten zien hoe je je puppy de aller-eerste maanden een goede start geeft en een band smeedt met elkaar. Hoe zo'n kleintje al leert om rustig aan de lijn te lopen of alleen thuis te blijven zonder te janken of iets stuk te maken. Hoe je plezier kunt brengen in het oefenen met *Zit, Af, Hier* en *Los* – en alles zonder dat je moppert of dreigt met straf!

Een *Puppy in huis* munt uit in heldere taal, met vele praktische tips en voorbeelden in het leven van alledag.

“Iedereen zou dit boek moeten lezen
alvorens een puppy in huis te halen.”

**GEHEEL
HERZIENE
UITGAVE**
Met een
bijbehorende film
op You Tube!

**KOS
M•S**

NUR 431
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen